VII. évfolyam. Zombor, Vasárnap 1888. évi január hó 1-én. **1. szám.**

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptanítóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő:
Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenkint kétszer: **vasárnap és csütörtökön.**
Szerkesztőség: **Gromon- és Zrinyi-uteza sarkán.**
Kiadóhivatal: **Csendes-uteza OLÁH-féle ház.**

Előfizetési felhivás
a
„ZOMBOR és VIDÉKE"
1888. évi
HETEDIK ÉVFOLYAMÁRA.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 frt.
Félévre	4 frt.
Negyedévre	2 frt.
Néptanitók számára:	
Egész évre	6 frt.
Félévre	3 frt.
Negyedévre	1 frt 50 kr.

1888.

Jelentőségteljes számok.

Ha elhagyjuk az 1-et, akkor három 8-as marad, mely ezuttal nemcsak Szabadkán kedves szám, de az egész magyar nemzetet dicsőséges időkre vezeti vissza.

Kerek ezer esztendeje annak, hogy őseink hazát szereztek Európában s az ezer évi fennállás nagy ünnepét méltón fogja a nemzet ez évben megülni. Lehet, hogy az ünnep dicsőségeül ágyuk dörgése fogja betölteni a léget, s magyar vér áztatja a szent haza földjét.

De az ágyudörej s vérpatak csak azt fogja igazolni, hogy: „él magyar s áll Buda . . ."

Az a nemzet, mely ezer évet dicsőségesen át tudott élni, még sok ezer évet van hivatva számlálni.

Nincs okunk többé kétkedni abban, hogy a magyar az europai népek sorában örök maradandó hazát alkotott. Sem zsarnok önkény, sem fegyverek milliója nem képes eltörülni a föld színéről. Tagadhatatlan, hogy erősek vagyunk. Hiszen Tisza Kálmán 12 évi uralma daczára is létezünk; de létezni fogunk még akkor is, ha másik 12 évig ül nyakunkon. „Megfogyva bár, de törve nem, él nemzet e hazán."

Erkölcsileg s anyagilag nagyon megfogyatkozánk e 12 év alatt s az ezer éves fennállás örömünnepét a lelkiismeretlen s hazaellenes kormányzás annyi bűne fogja megkeseriteni.

Mégis élni fogunk!

Nincs elemi csapás, nincs erő s hatalom, mely elpusztithatná fajunkat.

A mult megtanitott arra, hogy nincs az a sötét éj, melyre virradat ne következnék.

Volt idő, midőn a magyar csak hirmondó volt e hazán, s tatár lakta hegy- s völgyeinket.

Volt idő, midőn a nemzet szive vére kiomlott s azt hittük, hogy többé nem kel lábra a halálosan sebzett haza.

Keresztül éltük a 48-as forradalmat is és borzalma szülőanyjává lett alkotmányos szabadságunknak s jogainknak.

A muszka volt az, mely leteperte a magyart. A muszka az, mely most is fenyeget.

De fenyegetése bennünket nem rettent el, sőt örömmel várjuk azt az időt, hogy revanche-ot szerezzünk magunknak a multban kapott sebekért. Szemébe akarunk nézni. Meg akarjuk mutatni, hogy a világosi árulás folytán történt leigáztatás nem törte meg erőnket.

Csak negyven éve annak, hogy kárörömmel szemlélte a muszka nagy gyászunkat. De ennyi idő elég volt arra, hogy teljesen kiheverjük a csapást, s ha a muszka nem ijed meg, s kihivó magaviseletét folytatandja, ugy akkor leszámolunk vele.

Nincs okunk keresni a véres háborút, s bizonyára nem lelkesednénk érette, ha bármely más nemzettel állanánk szemközt. De a muszkával le akarunk számolni. Nekünk mindegy, akár most, akár később.

Vele mindenkor készek vagyunk vitézség dolgában mérközni.

Boldog ujesztendőt tehát!

Ez a kivánság fog — szokás szerint — fennt és alant elhangzani.

S boldog ujesztendő lesz ez nekünk, ha ezer éves fennállásunk jubileumát azzal ünnepelhetjük meg, hogy a muszkát alaposan elvertük.

Ha egyátalán kikerülhető volna a mérközés, — ugy akkor a bosszut egekre biznók. De a tények odamutatnak, hogy előbb vagy utóbb, szembe kell néznünk az éjszaki jegesmedvének.

A minek pedig meg kell lenni: legyen előbb, mint utóbb!

A „boldog uj esztendő" ez okból óriási kérdőjelként áll Europa egén.

A népek milliói várakozásteljesen néznek az 1888-ik évbe.

Nem lehetetlen, hogy európai háboru vihara söpör végig rajtuk s Kliónak nagy oka lesz ez évet véres betükkel irni föl a történelem érczlapjára.

Egyelőre azonban csak: boldog ujévet! — Az uj év azért mosolygó képpel köszönt be, s titkát nem árulja el.

Higyjük, hogy a mit rejteget, az ránk nézve boldogitó s e hitben mondjuk csak bátran s reményteljesen:

„Boldog ujévet!"

Felhivás az „Országos iparos segély- és nyugdijszövetség" megalakitása tárgyában.

Az 1884-ki ipartörvény módot nyujtott az iparosoknak, hogy testületileg szervezkedve, közös érdekeikről közös akarattal és erővel gondoskodjanak.

A „Zombor és Vidéke" tárczája.

1888.

Légy üdvözölt szép ujesztendő,
Köszöntelek, te mai nap;
És bár vészt rejt a sürü felhő
S kétkedve, félve süt a nap,
Remélleni mégis merek,
S uj év, mégis köszöntelek.

A sajgó szív, mely egyre szenved
S küzd az élet terhivel,
Szebb, jobb sorsot reméllve benned,
Fohászt röpit az égbe fel,
Imáiban úgy kéri őt,
Hogy adjon néki szebb jövőt.

Én is hozzád küldöm fohászom,
Hallgasd meg kérlek Istenem:
Legyen áldásod szép hazámon,
Ne hadd szenvedni szüntelen;
Derüljön már föl hajnala
S boldog legyen e szép haza.

—n —r

A „mézes hetek"-ből.

III.

(1888. január 1-én.)

Ujévemet méltón hadd ünnepeljem:
A boldogságról zengjen hát dalom . .
Ó hány ujévvel szólalt meg szivemben —
Nem a boldogság — de a fájdalom!

Hányszor kétség s remény közt üdvözöltem
Ujévemet, mint szebb jövőm hitét;
És hányszor volt, hogy a való kegyetlen
Legszebb ábrándjaimat tépte szét.

Most végre ujesztendőm nem merengő
És nem sovárgó uj remény foka . . .
Az én esztendőm: boldog uj esztendő!

Van egy aranyos, szép, kis feleségem.
Lakom: az álmodott üdv otthona . . .
Ó váltsd magad mindig igy — ujévem!

Amaranth.

Ujévi tárcza.

— M. Margitnak ajánlva. —

Kiderült az ég a nap mint ezerszeres gyémánt csillár függ boltján, millió sugarat vetve a csillogó hóra, oh de e sugarak hidegek, fagyosak, mint maga a hó, rideg mind a kettő, mint két szív, mely nem tudva egymást megérteni mégis egyesült. Minden hószemre jut egy sugár és mindegyik százszorosan verődik vissza bearanyozva a közel levő tárgyakat, mint az angyalhaj a karácsonyfát.

Tegnap még zord, sötét éj volt, sötét, bús fátylát komoran teritő le a földre, hogy egy év reményeit és csalódásait eltemesse. Ma fénylik, tündöklik minden, mosolyog a föld új gyermekének születésén, mosolyogva üdvözlik egymást az emberek az uj év reggelén.

Mosolyogjunk tehát mi is, s hogy mosolyunk az örömé-e, vagy a fájdalomé az mindegy, az mégis csak mosoly. — Ismét elmult egy nap! mily különös, csak egy nap tegnap óta s mégis annyi változás szivünkben. Az ki tegnap még reménytelenül adta magát át a kétségnek, ma ismét remél, az uj év meghozza mindenki számára a reményt. Miért? — hogy ismét csalódjék. Eltemetjük a csalódásokat és sirjukon kihajt a remény zöld ága és mit fog gyümölcsözni? Ismét és ismét csalodást, mert ennek igy kell lennie, ki csalánmagot vetett kertjébe, mily joggal kiváuhatja, hogy rózsák nyiljanak abban?

Végig zarándokoltuk egy hosszú év utját, tekintsünk vissza reá. Boldogok azok, kik vissza tekintve semmit sem láttak, mert utjokat a feledés virágai boritják be. — Én nem tudok feledni. Nekem előttem áll az elmult év leplezetlenül.

Látom a fagyos Januáriusi napokat, a vig farsangot, a fényes bálokat s a bálokon egy gyönyörű angyalt, ajkára nem hoz mosolyt a mulatság öröme, kinek mélabus szemeiben a fájdalom honol. És nézem őt, sokáig s boldog vagyok, hogy csak nézhetem. Majd a jégen találom magamat ismét avval a bájos teremtéssel, ő szánon ül s én röpitem őt boldogan. Beszélünk szerelemről, boldogságról de szemeiben a fájdalom ugyanaz, mely előbb volt, ajkán a mosoly csak oly fájó mint azelőtt. Majd a szép tavaszi napokat idézem fel, hol távol tőle mégis boldog vagyok, mert bár ő nincs itt, szive nálam van, az az enyém.

Tűnik a kép. Előttem ravatal, s a koporsóban ő fekszik, ajka szeliden, nyájasan mosolyog, óh most már nem fájó rajt a mosoly, most már — boldog. És én? Szeretnék vele szálni, vágyom vele együtt boldog lenni: nem tehetem, felettem áll a végzet, mely azt parancsolja: élj!

Elmul a nyár, lassanként beheged a seb, itt az ősz sárguló leveleivel borus esős napjaival, melyek lassanként a falevelekkel együtt peregnek le az év fájáról. A sötét napokat felváltják a derült téli napok, mindenütt hó és jég, a föld felvette az ártatlanság szinét. Az ártatlanság szinét! Minő ironia!

Itt a karácsony. Dusan kivilágitott teremben állok, közepén nagy diszes karácsonfa sok viasz gyertyával, alatta görögtüz ég rózsaszin lánggal boritva el mindent, majd kialszik világa s mi lesz belőle? Egy fekete tömeg. Igy mulik el az ifjukor rózsaszinű álma s a mi megmarad belőle, csak salak. — Előttem látok két gyermeket és két szülőt, mind a négy arczon boldogság sugárzik azok boldogok, mert a kis Jézus megajándékozta őket s ezek mert gyermekeiket örülni látják. Ime mi teszi boldoggá a halandót.

Ha már kiüritetted a pohárt, mely mohon nyujtá számodra kéjét s nem találsz benne egy cseppet sem, mely örömet okozna; ha végig zarándokoltad egy élet keserves utját s nem tudsz egy virágot sem, mely róla feléd mosolygott volna; ha minden mi földi, mi embertől származik, elveszté számodra értékét s a bölcsészek által annyira kárhoztatott pessimismus karjaiba dőltél: ne veszitsd el reményedet, hanem jöjj ide nézz e kicsinyekre s vald be, hogy van boldog pillanata az életnek.

Egy oszlophoz támaszkodva néztem e jelenetet és együtt örültem velük. Oh mert a fájdalomnak is van öröme, a mely ugyan csak egy pillanatig tart, sokkal magasztosabb mint az, a mely boldogságban születik. Szemembe két köny csepp tolakodott, a

Az iparosoknak, különösen pedig azon kézműveseknek, kiknek vagyona és tőkéje főleg munkabíró karjaikban rejlik, egyik legfontosabb érdeke, előrelátó gondoskodással elejét venni azon szomorú helyzetnek, mely baleset vagy munkaképtelenség esetén őket, — elhalálozásuk esetén pedig özvegyüket és árváikat fenyegeti.

Még azon kevesek is, kik szorgalmuk és takarékosságuk által maguknak könnyű vagy tán épen bőséges megélhetést biztositottak — ha vagyonnal nem rendelkeznek — mindenkor csak szorongó szívvel gondolhatnak a jövőre; mert a véletlen baleset minden perczben megsemmisitheti egész létüket, jövőjüket, s a halál minden perczben elragadhatja a ma még erőteljes munkabíró családapát, — miáltal családja, özvegye, árvái a nyomornak, inségnek áldozatul esnek. Hát még ama tulnyomó nagyobb száma az iparosoknak, kiknek a mesterség csak ép a mindennapi kenyeret nyujtja, — mily aggodalmas szemmel nézhetnek a jövőbe, ha aggság, baleset vagy halál esetére magukról, illetőleg családjukról nem gondoskodhatnak. A rettegett jövő még a jelen perczörömét is megkeseriti, — s azon helyzet, melyben a szerény megelégedő lélek különben boldog lehetne, esetleg elviselhetlenné válik.

Ez oknál fogva az iparos-osztály mindenkor egyik legfőbb feladatának ismerte a betegség és elhalálozás esetére való gondoskodást; és minél fontosabb szerepre emelkedik az ipar, annál behatóbban foglalkozik az iparososztály a világ minden művelt népénél ezen sarkalatos életbevágó ipari érdekkel. Ez irányban ujabb korban némely országokban immár hatásos törvényhozási intézkedések is keletkeztek. Nálunk még nem jutottak ezen pontig, azonban mindenfelé mutatkoznak részleges törekvések, hogy az életbevágó kérdés mielőbb sikeres megoldást nyerjen.

Miután azonban az előrelátó gondoskodás szelleme nálunk még nem hatotta át az iparosság nagy tömegét, — a csekély körben, szűk határok közt mozgó törekvések nem igen vezethetnek a kivánt eredményre, mert csekély erővel, kevés számu tagok összemüködése utján ily nehéz kérdést megoldani nem lehet. Miután ez ügy az egész iparosságot egyaránt érdekli, az összes hazai iparos-osztály közös erejével a leggyorsabban és legsikeresebben lesz üdvös eredményre vezethető.

Ezen okok inditották az országos iparegyesület kebelében a fővárosi összes ipartestületek küldötteiből alakitott ipartestületi szakosztályt arra, hogy e fontos kérdést tanulmányozván és a létező hasonczélu intézetek adatait figyelembe véven, egy oly módozatot eszeljen ki, mely a hazai iparosság viszonyainak megfelel, mely könnyen keresztülvihető, a mely legalább a legegetőbb szükségen segitsen.

Miután egyelőre semmi kilátás sem lehet, hogy ez érdekelt körökben oly jelentékeny tőkét, minő ily nagyfontosságu ügy keresztülviteléhez mulhatlanul szükséges, összehozni lehessen, a nagy tőkékkel rendelkező hasonczélu vállalatokkal indittattak alkudozások; és számos meghiusult kisérlet után sikerült egy jóhirü hazai vállalattal — a 4 millió arany forint (10 millió frank) befizetett alaptőkével biró Magyar-Franczia biztositó-társulattal — oly előzetes egyezséget hozni létre, mely lehetővé teszi egy országos iparos segély- és nyugdijszövetség létrehozatalát, és mely a hazai iparosság érdekeinek és a kitüzött czélnak teljesen megfelelvén, jó lélekkel ajánlható.

Az ily módon alapitandó szövetség ügye az 1887. évi márczius 25., 26., 27. napjain Budapesten tartott országos ipartestületi értekezleten tárgyaltatván, ez által egyhangulag helyeseltetett s az értekezleti jegyzőkönyv kapcsán a hazai szaktestületekkel közöltetvén, ezek felhivattak, hogy az ott közölt pontozatok érdemleges tárgyalása által „a nagyfontosságú intézmény mielőbbi létesülése érdekében szükséges intézkedéseket saját hatáskörükben mozditsák elő.“

Az orsz. segély- és nyugdijszövetkezet tervezetéből kiderül, hogy a létesitendő segély- és nyugdij-szövetség eddig nem létezett uj alapokon jön létre és oly módozatát nyujtja az elhalálozás, baleset és elaggás esetére való gondoskodásnak, mely a kölcsönösség alapján álló szövetkezeteknek előnyeit lehető teljes mértékben egyesiti a nagy tőkékkel rendelkező részvénytársulati élet- és baleset elleni biztositásul.

Ezen előnyök között, — melyeket bővebben részletezni feleslegesnek tartjuk, — kiváló helyet foglal el azon előny, hogy aránylag csekély hozzájárulás mellett sokkal nagyobb élvezményeket nyújt, mint az egyénenkinti életbiztositás.

Igy ha a fentebb érintett befizetéseket és az azok után nyert élvezményeket a nevezetesebb biztositó társulatok dijaival és az azok után járó javadalmazással összevetjük, kitünik, hogy a két korosztály szerint 200 frt. illetőleg 150 frt tőkejárandóságnak vagy 24 frt évjáradéknak a jelen combinácziő melletti biztositásáért magában véve mindenütt magasabb dij fizetendő, mint a 8 frt szövetségi törzsdij, — mely a többi kedvezményeket nem tekintve — a baleset elleni külön biztositást is magában foglalja, és pedig semmiféle különbséget nem téve a különböző foglalkozási ágak közt.

Továbbá nevezetes előny, hogy szövetségünk segélyezési módozatai egészen a hazai iparra és különösen a készmüvesosztály viszonyaihoz vannak szabva. Igy nevezetesen a 8 frtnyi egységi alaptétel olyan alacsonyra van szabva, hogy azt minden kisebb iparos is befizetheti. De módjában áll az egyes testületeknek — és erre különös súlyt fektetünk — oly segélyalapról gondoskodni, melyből azon tagtársak, kik időközben elszegényedvén évi járulékaikat a magukéból nem fizethetik, ebbeli fizetésük teljesitésében segélyeztethetnének mindaddig, mig esetleg nyugdijigényük érvénybe lép. — A vagyonosabb iparosok ellenben nagyobb tőzsdijak fizetése által bármely magas összegig terjedő járandóságot biztosithatnak maguknak akár elhalálozásuk, akár baleset, akár elaggásuk esetére.

Kiemelkedő előny még az is, hogy az iparosok egész 55 éves korukig belépheznek a szövetségbe. Természetes ugyan, hogy a fiatal belépők nagyobb járandóságot nyerhetnek elhalálozásuk esetén, mivelhogy elhalálozásuk valószinüsége csekélyebb lévén, valószinü az is, hogy hosszabb ideig fogják az évi járulékaikat fizetni. Mindazonáltal a fiatalabbaknak szintén érdekében áll minél előbb csatlakozni, mivel az esetben azon kilátással birnak, hogy a fizetési idő maximuma (25 év) előbb letelvén, az általuk nyerhető nyugdijt előbb és hosszabb ideig huzhatják.

Ezek alapján azon reményben élünk, hogy hazai iparosaink mind tömegesebben és már kezdetben mindenesetre elegendő számmal fognak csatlakozni ahhoz, hogy segély és nyugdij szövetségünk mielőbb létre jöjjön. Ehhez ugyanis legalább 1000 résztvevő szükséges, mely szám, mihelyt jegyezve lesz, a szövetség megkezdheti működését.

Különösen az ipartestületnek, ipartársulatoknak hivatása ez irányban buzditólag hatni. — Egyébiránt a tervezet szerint az ipartestületek ebbeli fáradozása a testületekre nézve közvetlen előnyökkel is jár, a mennyiben a testületek az általuk megnyert tagoknak jutó tőkejárandóság után 1%-ot húznak, melyet tetszés szerint az ez ügygyel foglalkozó hivatalnokok dijazására fordithatnak; ugyszintén az évnegyedenkint beszedett dijak után 2%-ot, mely hasonló czélra szolgál.

Az ügy valóban megérdemli, hogy mint az iparosság egyik elsőrendü, országos ügye, most már kibontakozzék az előtanácskozások stádiumából és gyors megvalósulása által hirdesse a magyar iparos-osztály oly sokszor érvényesült közszellemének életrevalóságát.

Kelt Budapesten az orsz. ipartestületi gyülés központi bizottságának 1887. november hó 27-én tartott teljes üléséből:

Az ipartestületi elnökök, mint közp. bizottsági tagok.

SZINHÁZ.

Házassági három parancs.

Szerda, december 28.

„Szegény bérlők“ igy szólt egy szép szomszédasszonyom, kinek bérlő létére a czudar idő dacára is el kellett (?) jönnie a szinházba.

Szegény ország! tulajdonképen igy kellett volna mondani, mert hisz az idő mindenkit egyaránt sujt.

Igazán kecsegtető az idő botrányos volta arra, hogy itt is, mint most mindenütt, az időjárásról beszéljünk. Nagyon de nagyon sokat láttunk, a kik — nem voltak ott. Még oly látogató távollétét is lehetett constatálni, a ki nélkül még eddig előadás nem volt tartható!

Pedig a kik eljöttek, igen jól mulattak az össze-vissza cserélt nők és férfiak combinatiőn, a melyek annyira mentek, hogy nemcsak a szereplők és a közönség tévesztette össze, hogy ki melyiknek a házastársa, hanem még a szinlap is sajtóhibából főleserélte Angyal Ilust Dombanyéval. E két főszereplő mellett még Szentessy Ilon, Kövi és Andrássy játéka, Mátray és Csige dalai emlitendők.

Még a cselédség közt is egész „Wahlverwandschaft“ szerű és a szó szoros értelmében vett „viszonyok“ álltak fenn, a melyekből azonban a kiváncsi látogató, aki, teljes megnyugvással mindegyikök sorsa iránt akart a szinházból távozni — nem sokat tudott meg.

Ugy látszik kurtitották a darabot ez irányban.

Vagy talán csak a nagy hideg huzta össze!

Igy azoknak, a kik szeretik, ha minden egyes szereplő sorsa egész csendes kimulásáig gondosan el van mesélve, hogy megnyugvással távozhassanak, azt ajánljuk olvassák el Marlitt népszerű regényeit. Ott, mint egy szellemes parádizálója mondja, még a mese folyamán megrepedt ereszt is, az érzékeny olvasó megnyugtatására, a darab végén — megreparálják!

*

Faust.

Csütörtök, december 29.

„Közkivánatra“ nagyon kevesen jöttek el. De ennek nem a darab, sem az előadás az oka, hanem a czudar idő. Bizonyára az időről vezérczikkeznek most a fővárosi ujságok is, a melyeket már napok óta nem kapunk — az idő miatt. Nem is az előadás hagyott bennünket hidegen — annyira, hogy majd megfagytunk, hanem a szinházi kályha. A kályha maga. Mert hogy nincs jól befütve, annak valószinüleg megint nem akad gazdája, ugy mint sok mindenféle rendetlenségnek.

Nem igen felel meg illusióinknak az sem, hogy az Itzig csáplaros ablaka ugyanaz, mint melyen Gertrudis királyné palotájában Bánk-bán kitekint az uczára, és ugyanannál szónokol Bánfalvi Bálint a néphez a Brutytyán partja mellett.

Szinte szégyenkeznek a zombori coulisse-ák, és egyébb dekoratiók a Rakodezay fényes diszletei mellett.

Minden egyes pálmafára rá lehet ismerni, hogy Rakodezay-é vagy Zombor városáé-e. Ha kopott, rongyos, akkor a mienk; ha szép akkor az igazgatóé! Hogy is mondják Fatinitzában?

„A biszl aufmischn
A biszl auffrischn
Das wär nit schlecht.“

Faust szinrevalóságáról igértünk véleményadást a múlt előadás alkalmával. Véleményünk az, hogy szinre nem való.

„Az ember tragédiája“ végig declamátió, végig olyan élőképféle. A Faustnak csak az első néhány felvonása declamátió, és az gyönyörű. Különösen, ha oly interpretator adja elő Goethe remek eszméit, mint Rakodezay Pál! Azt mondhatnók, hogy a darab fénypontja a két párbeszéd Faust-Mephisto és a diák és Mephisto között. Ezek azon phrasisok, melyek a német irodalomban csaknem egytől egyig idézetekké emelkedtek. A darabban a cselekmény csak a közepe felé kezdődik, és a hősnő Margit, csak akkor lép föl. A szép mondatok és gondolatok ugyan itt is szerepelnek. De más irányuak. Szépek itt is, tartalmasak. De minthogy mások akarnak lenni, mint a mik; minthogy a cselekmény menetét akarják vezetni, nem hatnak ugy, mint az előző szavalatok, a melyek csak a bennök kifejezett gondolatot akarják jelenteni.

Milyen sok ez a „csak“, és mennyivel több, mint sok „szint!“

Szépek az eszmék és talán vesztenének puszta recitálás mellett, mert hiányzanék a szavalónak a gestus szabadsága, melyet a szindarabban alkalmazhat. De ahhoz, hogy azt, a mi — szép eszmék láncolata, és nem szindarab — élvezhessük, ahhoz azon szemüveg kell, melyen keresztül nem keresünk sem Faustban, sem az Ember Tragédiájában szindarabot, hanem merőben a dictióban gyönyörködünk.

Az előadás ép oly gondos volt, mint a multkor. Sió játszotta Fehérváry helyett a Famulust, és igen jól.

*

A fekete dominó.

Péntek, december 30.

Az utolsó előadás ez évben, melyet maholnap a saison utolsó előadása is követni fog. „De mortuis nil, nisi bene!“ Hát csak ezért nem firtatjuk mélyebben ennek az operának a sikerét. Tudjuk, hogy sok veszödségbe került.

---

melyet nem birtam visszatartani, de nem is akartam, óh mert sirni soha sem szégyen.

S most átnéztem az elmult évet, vajjon hányan tették még körülem? s itt ülve kis szobámban, ablakom mellett nézem a járókelőket. Nekem is van ujévi ajándékom, a természet, mely mindenkinek egyformán adja ajándékát, engem is meglepett e napon: szép jégcsokrokat helyezett ablak táblámra.

Méltányolni akarom ajándékát, megtekintem virágait egyenként és elmerengek rajtok. Ott egy tölgyfaág csipkés leveleivel, mellette egy mogyorófa levél, azután bozontos fenyő ág, talán valamely karácsonyfáról esente el a fagy, és a közepén egy szép, szép rózsabimbót. Óh ugy szeretem a rózsát, elnézem sokáig és minél tovább nézem, annál különösebbnek tünik fel előttem, egészen átváltozik, óh nem rózsa többé, a szirmok eltünnek s helyettök egy gyönyörü szép leány fej áll előttem, sötét fürteivel melyek alol ugy tündöklenek szemei, mint borostyán a napsugárban, édesen mosolygó ajkakkal, a honnan gyöngyként tünnek ki a fogak. És kié e fő, talán ugyanaz, mely a ravatalon fekve mosolygott felém? óh nem, az ember gyarló, hütelen egy lény, a ki csupán a jelen számára létezik s a mult édesen fájó emlékeit elveti magától, kárhoztassatok, hogy a kép, mely azelőtt szivemben volt, már nincs többé ott, mert más szoritotta ki, itéljetek el, megérdemlem, de nem tehetek róla, van egy mentségem, egy erős mentségem: ember vagyok én is.

Atgondolom ezt, megfontolom, és szivemet kinzó fájdalom marczangolja e gondolatnál, mert belátom, hogy bünös vagyok, ép oly bünös, mint m i n d e n más ember. De vajjon nem tett volna más is ugy helyemben? Szeretni, vágyni egy már nem létező után, óh ez több, mint a menynyit ember elviselni képes, e tudat őrültté vagy ongyilkossá tehet, de boldoggá nem, soha. És miért ne keresnők boldogságunkat, miért ne szeretnénk, hisz arra vagyunk teremtve, azért adott Isten számunkra szivet. És hol keressük a feledést, egy régi vonzalom feledését, ha nem egy ujban? A szív, mint a tüz, ha nem adunk folyton tápot számára, végre kialszik, s vele kialszanak az érzelmek is.

Istenem, miért is adál szivet!

Kibámulok az uczára, vig arczokat, járó kelő embereket látok, én nem tudok vig lenni, hogy miért, azt magam sem tudom. Itt egy gyermek, amott egy pár lányka koresolyával kezükben, ott meg egy suszter inas kiván boldog uj évet egy elegans urnak, mindez nem képes felviditani. Óh olyan kopár az élet s mégis annyi fájdalom terem rajta. Ti nevettek, ti, akik még csak Fortunát láttátok felétek mosolyogni, nevessetek s hagyjatok engem sirni.

Oh a költő lelke labyrinth, ne kisértsétek meg, nem juttok soha végére. A böles ki hidegen vizsgálja az élet jelenségeit, nem tudja megérteni, elátkozza őt, elátkozza a pessimizmust, mint minden egészséges gondolkodás megrontóját, de fájdalmának okát nem kutatja. Minek is! ki kutatná annak okát ha egy leány, a legmagasabb érzelem, a szerelem által elbukott. ő meg nem halva s kinek miköze hozzá, hogy szeretett?

A legboldogabb ember talán az, aki rideg phlegmával, csendes egykedvüséggel hagyja elsikamlani maga előtt az éveket, ennek nem hoz változást az uj év, mert örülni nem tud s a fájdalmat nem érzi. Szegény, szegény boldog, a kinek szive kő, melyben nem lakhatnak érzelmek! Nem irigyellek, nem cserélek veled inkább megtartom a fájdalmat, óh mert a fájdalomban is van boldogság.

De bocsáss meg kedves lányka, ki talán sötét szemeiddel elnyeled betüimet, mint a csillagokat a tenger — bocsáss meg, hogy ily komor, ily fájdalmas dolgokat tárok elédbe e nap reggelén — de csak az életet tártam elédbe.

Ime nézd, ismét mosolygok, nem szomoritalak többé, mosolygok bár a könnyeken keresztül s bár mosolyom fagyos, mint a januáriusi napsugár, azért mégis csak mosoly.

S te, kinek ifju lelkén még nem fogott a búskomorság, a ki talán ép oly megvetően itéled el a pessimista, világgyülölő embereket, talán meg fogod nekem bocsájtani, ha az elmult évre szemfödőt boritva, egy könnyet hullatok kimulásán, s meg fogod érteni, hogy az a ki kétfejü sasokat akart lebunkozni jó fejjel s képzeletben ott uszkált a sima tóban repedt lantjával együtt, vagy a Janó kocsissal lúgot itatott meg, nem mindig ir oly vig tárczákat s hogy vannak pillanatok mikor a legtisztább égkéket is ellepi a ború.

Most tehát üdvözöljük örömmel az uj esztendőt s ne kivánjuk, hogy több örömet hozzon számunkra, mint az előbbiek.

Boldog ujévet!

Csongor.

„Loves labours lost!"

Bajos egyáltalán Zomborban „operálni", és nem is ajánlatos, hogy e divatot fölkapja a vidéki színészet, mert ez még jobban tönkre tenné, mint ahogy eddig az operette tette. A mig operettere nem kellett pénzt költeni, minden vidéki társulat jobban megélhetett.

Ehhez az állapothoz kellene visszatérni.

A karokat szervezni, ugy hogy tűrhetők legyenek, zenekart fentartani, amely ne 5, mondd öt szál muzsikussal „operáljon" — nehéz dolog. Aztán az ily pártiekat nálunk hanggal nem győzhetik, legfölebb Kövi.

Ugy látszik, sokan voltak arra kiváncsiak, hogyan fogják azt az arragoniai dalt „táncolni," mert igen szépen megtelt a bérletszüneles ház. Hát „táncolva", ugy a hogy, meg volt az a dal, de énekelve bizony nem. A mit előre megmondhattunk volna, mert táncolva énekelni nagyon nehéz kunsztstikli.

A több énekes szereplők közül a kedves Némethy Gizella, Andrássy, Csige, Kövi és Mátray Margit kaptak tapsot. A férfikar, a melyre eddig se volt panasz, most igen megerősödött, — hanem bezzeg a női, az meg mindig folytatja jobb ügyre méltó buzgalommal és kitartással azt a praxisát, hogy minden tagja külön énekel.

Ne ezzel az operával viszonozza Rakodczay a közönség „érdeklődését", hanem III. Richardjával, a mely iránt eddigi értesülésünk szerint is már roppant nagy az érdeklődés, és a mely valóban a saison méltó befejezésének igérkezik.

És „All's well that ends well!"

Dr. Pataj Sándor.

Megyei s helyi hirek.

* **A Zombor és Vidéke** szerkesztősége és kiadóhivatala boldog újévet kiván olvasóinak.

* **Dömötör Pál** ujonan kinevezett kir. járásbiró már december hó végével elfoglalta új hivatalát s legott erélyesen hozzálátott föladatához: az ügymenet s belső ügykezelés tekintetében oly intézkedéseket tenni, melyek hivatva lesznek a már meghonosodott lassu perkezelést gyors lebonyolitásba juttatni. Különösen gondot látszik arra forditani, hogy a végrehajtások 24 óra lefolyása alatt elnttéztessenek s azon perek, melyeket a törvény éppen gyors végiegezés okául rendelt sommás biráskodás alá, — ilyen intentióval tárgyaltassanak le. A restantiák tekintetében is megfelelő intézkedések vannak folyamatban. Üdvözöljük kinevezett uj járásbiránkat a tettek terén, meg vagyunk szokva vele mindig csak itt találkozhatni, engedje hinnünk, hogy ama remények melyeket a jogkereső közönség hivatalához fűz, meg fognak valósulni s általa egy uj aera köszönt be a járásbiróságnál, mely eddig csak véghetetlen lassuságáról volt ismeretes.

* **A zombori Ügyvédi Egylet** mult hó 30-án tartá tisztujitó közgyülését a Vadászkürt-szálló földszinti termében, mely alkalommal titkos szavazás utján a következők lettek megválasztva: Elnökké Reitter Nándor, alelnökké dr. Vuits János, titkárrá Paul Kálmán, pénztárosul dr. Bruck Armin, vál. tagokul: Perviz Sándor, Czedler János, dr. Molnár Gyula és Henneberg Sándor helyb. dr. Kék Lajos. Seulték Ede és Diener János vidéki ügyvéd urak. A megalakulás után élénk eszmecsere támadt az igazságszolgáltatás körül észlelt hiányok fölött, s határozatba ment, hogy Dömötör Pál kir. járásbiróhoz egy memorandum fog intéztetni, melyben a járásbiróságnál észlelt hiányok orvoslása tekintetében czélszerű javaslatok fognak előgadás végett ajánlásba hozatni. Az. Ügyvédi Egylet közgyülése a tagok lelkes éljenzése közepett esti 1/4 8 órakor ért véget.

* **Eljegyzés.** Sztrilich Zsigmond helybeli kereskedő jegyet váltott Hameder Vilma kisasszonnyal, özv. Hameder Györgyné kedves, szép leányával.

* **A topolyai Caszinóban** az 1887-ik évi tisztujjitás a következő eredménynyel folyt le: Elnök: Dr. Hadzsy János, alelnök: Koch Bernát, pénztárnok: Honig Zsigmond, ügyész: Vince Lambert, jegyző: Dr. Mannheim Armin, választmányi tagok: Császár Péter, Radimetzky Ferenez, Limbek Károly, Jedlieska Lajos, Buchwald Simon, Adler Mór és Somogyi Géza urak lettek.

* **Városi közgyülés** tartatott e hó 28-án a főispán elnöklete alatt. A gyülés elején polgármester kimeritő jelentést tett a városi közügyek állapotáról, mely szerint azoknak egyik ágában sem talált semminémű rendetlenséget. A gyülés tudomásul vette polgármester jelentését. — A honvédelmi miniszter értesitését, mely szerint az épitendő laktanyában egyelőre egynél több zászlóaljat el nem helyezhet, szintén tudmásul veszi a gyülés. — Puskás Mátyás és Ulrich Vincze épitőmestereknek a következtvám alóli fölmentését a belügyminiterium megengedte. — Dömötör Pálnak és Bittermann Nándornak városi bizottsági taggá történt megválasztatását tudomásul veszi a gyülés. — A közigazgatási bizottság 5 tagja, az igazoló választmány 5 tagja és a számonkérőszék megválasztatott. — A hátrálékos adóügyi munkák elintézésére ujabb 540 frtnyi költség szavaztatott meg. — A nyugdijkezelő választmány különböző előterjesztései tudomásul vétetnek. — A zárda, a róm. kath. népiskolai, és a gradinai tanyai iskolák kertjei számára szükséges fák dijmentesen utalványoztatnak ki a városi faiskolából. — A városi földek haszonbérbeadása alkalmával fölvett árverési jegyzőkönyvek tudomásul vétetnek. — Szélm György 62 frt 29 krnyi behajthatlan csárdabére leiratik. — Rakodczay Pál szinigazgatónak a kért szubvenczió nem adatik meg, mivel már különben is dijmentesen használja a városi szinházat. — Az elhunyt Rezsny János volt városi adóvégrehajtó özvegyének a halálozási negyed megadatott. — Bácser Jánosnak a szinházrészvénytársaság megrendeléséből teljesitett munkák költségei nem téritletnek meg. — Több rendbéli közmunkaváltságdij leiratik.

* **A korcsolya-egylet** jégpályáját megint elboritotta a hó. Ily körülmények között természetesen szó sem lehet jégünnepélyről, jó, ha csak egy darabon is sikerül letisztitani a havat, oly hatalmas réteg födi. — Különben tegnap nagyban dolgoztak a hó eltakarításán.

* **Lopás.** A helybeli törvényszék pertárából Juhász Jenő törvényszéki aljegyző asztalfiókjából tegnap délben kiloptak 11 frt és egynéhány krt.

* **Éves bérleti jegyek** kiadása a m. kir. államvasutakon. Az 1888. évi január hó 1-től kezdve a m. kir. államvasutak vonalaira ismét csoportositható éves bérleti jegyek fognak kiadatni, melyekre nézve a folyó évben kiadott ily bérleti jegyekre fennállott árak és határozmányok változatlanul fentartattak. Az 1, 2, 3 és 6 hóra szóló bérleti jegyek kiadása azonban fent említett naptól kezdve beszüntettetik. Az éves bérleti jegyek kiállitása és kiszolgáltatása a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodájában (Budapest, Mária Valeria-uteza, Hungária-szálló) történik, a hova az erre vonatkozó megrendelések is intézendők. A bérleti jegyekre vonatkozó dijszabályzat a dijszabási ügyosztályban, valamint a fentemlitett irodában dijmentesen kapható.

* **Szinház.** Ma tartja Rakodczay társulata utolsó előtti előadását. Szinre kerül III. Richard, Shakespeare remek tragédiája, a társulat buzgó igazgatójának, a kiváló drámai szinésznek jutalomjátékául. Rakodczay játékában a művészetet mindenkor elismerte a közönség, és ugy szép tehetségét, mint kitartó buzgóságát méltányolni is tudta. Jutalomjátéka alkalmából is bizton várhatja közönségünknek ugy anyagi, mint erkölcsi pártolását. — Holnap, e hó 2-án, a „Tót leány", eme közkedveltségü mulattató népszinmű kerül szinre a helybéli tüzoltó-egylet javára. Ez lesz az utolsó előadás.

* **Megint botrány Szabadkán.** Ugy látszik állandó rovatot nyithatnak a lapok a szabadkai botrányoknak, oly annyira sürüen fordulnak elő. Mult hó 27-iki kelettel is épületes dolgokról adnak hirt: Az éjjel nagyobb társaság volt együtt Péits János városi bizottsági tag házánál ki névnapját ünnepelte. Mikor már jó ideje együtt voltak a vendégek, belépett Mukits Károly dr., volt képviselőjelölt, Gálly György és még nehány ismerőse kiséretében. A váratlan látogatásból általános verekedés lett, mely kölcsönös pofozkodással végződött. A házigazda a váratlan vendégeket kiutasitotta a házból; erre Mukitsék, kiknél revolver volt, eltávoztak, de az utcáról belövöldöztek az ablakon; a lövések kárt senkiben se tettek.

* **Nagy havazás** állott be kedden éjjel és szakadatlanul tartott egészen csütörtök reggelig. Városunkban a hó némely helyt még a 2 lábnyi magasságot is meghaladta, sőt, ahol a szél összehordta, meg magasabb lett. A legtöbb utczán bokáig érő havat kellett gázolni, daczára a szorgalmas tisztitásnak: az átjárókat még éppen eltakarta a hófúvás olyannyira, — hogy térdig érő havat kellett gázolni. A vonatközlekedés és a posta is megakadt; városunk egészen el volt zárva, sem kiutazni, sem ide utazni lehetetlen volt. Azt sem tudtuk, az országban merre mi ujság, tőlünk még a muszka is betörhetett volna anélkül, hogy mi arról tudomást szerezhettünk volna. A decz. 28-ki pesti pósta csak pénteken délben érkezett meg.

* **A községi tanitók fizetése** ügyében Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a tanitók illetményei pontos kiszolgáltatására a leggondosabban ügyeljen fel, valamint arra is, hogy e czélra a rendelkezésre álló legbiztosabb jövedelmi forrás használtassék fel s az iskola minden egyéb szükséglete csak akkor elégittessék ki, ha a tanitók jogos igényeinek már eleget tettek. „Tekintve azt, — irja a miniszter, — hogy a néptanitók fontos hivatásukhoz képest általán véve ugyis mostohán vannak dijazva és megélhetesi szempontból javadalmaik pontos és kellő időben való kiszolgáltatására vannak utalva, tekintettel arra, hogy ugy javadalmaik elkésett kiszolgáltatása esetén anyagi romlásokhoz vezető és állásuk tekintélyét alázó kölcsönkérésre vannak utalva; tekintettel végre arra, hogy az anyagi zavarokkal küzdő tanitó nem képes feladatának hidgadt teljesitésére, minek következtében az iskola és a közmüvelődés kárt és hátramaradást szenved: e tárgyban teljes bizalommal fordulok a közönséghez." A miniszter ezuttal utasitotta a tanfelügyelőket, hogy az iskolaszéknek az államsegélyről szóló nyugtáját csak akkor láttamozza, ha biztositékot nyer, hogy legelőször a tanitót fogják hiány nélkül kielégiteni.

)(**Hogy meg ne csalódjunk,** a Brandt Rich. gyógyszerész svájczi labdacsai beszerzésekor gondosan meg kell nézni minden dobozt, hogy rajta van e a védőjegy: egy fehér kereszt vörös mezőben s Brandt Rich. névaláirása? Minden másféle doboz s csomagolás viszautasitandó, mert hamisitvány.

)(**Budapesti hirlap:** Hogy a magyar sajtó az utóbbi évek alatt hova fejlődött, annak legszembeszökőbb bizonyitéka a „Budapesti Hirlap" Magyarország legterjedtebb legkedveltebb ujsága, a mely naponkint immár annyi példányban jelenik meg, amennyit eddig nem mutatott föl nálunk egyetlen egy magyar lap sem; jele ez a a müvelt magyar közönség oly mérvü bizalmának, a minővel sajtónknak még egy organuma sem diesekedett. A „Budapesti Hirlap" progammját: magyar szellemben működni a magyarságért, fényesen igazolta az olvasóközönség, pártkülönbség nélkül. A lap vezércikkei mindig a közvéleményt fejezik ki függetlenül és nyiltan; tárcza- és szépirodalmi rovatai becses és érdekes olvasmányok egész tömegét adják; a napi eseményekről pedig ugy a szerkesztőség belső tagjai mint külső dolgozótársak munkája által oly gyors, hü és kimeritő értesitésekkel szolgál, mint Magyarországon egyetlen más lap sem. Ugy a haza vidékein, mint az egész külföld nagyvárosaiban saját tudositói vannak, a kik minden nap táviratokban közlik a „Budapesti Hirlap"-pal a nevezetesebb eseményeket. E naponkint oly bő és érdekes tartalommal megjelenő lap kedves vendége lehet minden magyar háznak és szivesen láthatja minden család is, mert a szerkesztőségnek gondja van rá, hogy a „Budapesti Hirlap" mindig a jó izlést szolgálja. Még december hóban kezdi közleni Ohnet György, a kitünő francia iró „Akarat" cimü legujabb regényét, a melynek magyar forditása a „Budapesti Hirlap" kizárólagos tulajdonát képezi. „Serge Panine", „Lise Fleuron" és „A hámoros" nagynevü szerzőjének e müve, mely erdetiben most jelenik meg, mélto a többihez, sőt az eddig ismert részek után egyhanguvá kezd lenni a vélemény, hogy Ohnet önmagát multa felül ez alkotásában. A január 1-sejével belépő uj előfizetők a regény kezdetét ingyen kapják. Rendkivüli elterjedése mellett rendkivüli olcsósága is: negyedévenkint csak 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. A „Budapesti Hirlap" megérdemli, hogy eddigi nagy sikere jobban fokozódjék és maradjon mindig a magyar közönség kedvence. Az előfizetések vidékről legczélszerübben postautalványnyal eszközölhetők következő cim alatt: A „Bubapesti Hirlap" kiadóhivatalának, IV. kerület, kalap-uteza 16. szám. 3—3

)(**75 krajczárért** egy egész honapig bárki egy jól szerkesztett népies irányu ellenzéki kis képes politikai napilapot járathat: a KIS UJSÁG-ot, mely Budapesten Wodianer F. és Fiai budapesti könyvnyomdász, könyv- és hirlap-kiadóhivatalában jelenik meg. A „KIS UJSÁG" nemzeties ellenzéki politikát követ, szivos kitartással, lankadatlan erélylyel küzd a haza boldogságáért, s a honfenntartó magyar faj uralmáért. A „KIS UJSÁG" nagy gondot fordit, hogy olvasóinak igényeit minden tekintetben teljesen kielégitse. Ugy a főváros, mint az ország és a külföld minden hirét naponként ilyen és gyorsan közli. A nevezetesebb napi eseményeket szép hitelü képekkel illusztrálja. Ezenkivül rendkivül érdekfeszitő, — többnyire a fővárosi életből meritett — regényeket közöl, a melyek bárki által könnyen élvezető népies nyelven vannak megirva. Előfizetési árak félévre 4.40: egy negyed évre 2.25 és havonkint 75. kr. — Mutatvány-számok bárkinek ingyen küldetnek. 3—3

)(**Kinek kell ingyen** egy diszes képes naptár? az fizessen elő a 25,000 példányban megjelenő „Budapest" cimü képes politikai napilapra legalább egy 1/4 évre. Fennáll 11 év óta környezve a legjobb erők által. Előfizetési ára: egész évre 12 frt; félévre 6 frt; negyedévre 3 frt. 4—5

)(**Néhány szó** Hoff János maláta-kivonat készitményeiről. Egy fővárosi könyomatu lapban, Dr. Nagy Sándor következő érdekes közleményét olvassuk: Tény hogy Hoff János maláta készitményei, különösen maláta-kivonat egészségi sőre, töményitett maláta kivonata, maláta mellczukorkái sat. a gyomor, mell és tüdő különbféle bántalmai, elnyálkásodása és köhögés ellen, kitünő szolgálatokat tesznek. Hatásukat bizonyitja elterjedségük, mert Hoff malátak készitményei tudvalevőleg minden világrészben, több mint 27.000 raktárában volt és ez gazdagnál egyaránt kedveltetnek. Közelebb Dr. Nagy a czég központi raktárában volt és ez alkalommal Hoff urat néhány óriási könyvben lapozgatni látta. Midőn Hoff dr. kivánesiságát észrevette, egy könyvet mutatott neki, mely jelentékeny számu eredeti elismerő leveleket és magasrangu személyek megrendeléselt tartalmazta. Egyszerre az orvos egy status sürgonyi pillantott meg a be nem avatottak részére titokzatos nagy „S. d. „Küldjön azonnal 13 palaczk Hoff-féle sört József főherczeg ő Fensége főudvarmesteri hivatalához Alesnthra:" és tovább: „A 13 palaczknyi küldeményt ismételje minden ötödnap." Főudvarmesteri hivatal Alesnth." és folytatólag: „Küldjön 11 palaczk Hoff-féle malátasört Margit főhercegnő ő fensége részére Fiumeba" (a főherczeg leánya) sat. A főhercegi család nyáron át Tátrafüreden tortózkodott, mely idő alatt a küldemény, folytonos használatra, hda rendeltetett. Miután ezen egészségi gyógytápszer előtt már ilyen ajtók is nyitvák, nines szüksége további ajánlásra! Csak annyit kell még megjegyeznünk, hogy ezen készitmények, eltekintve gyógyhatásuktól, táplálók és kellemesen élvezhetők, ugy hogy az, a ki pl. ezen 40 év óta kipróbált szerekre közli, egész biztos lehet, hogy meg nem bánja. (A Hoff-féle készitmények kaphatók a magyarországi főraktárban, Budapesten zsibárus-uteza 7 és nálunk: Falcione G., Gallé E., Hrabovszky és Sauerborn K. uraknál).

Irodalom.

— **Ezerszeres kamattal** fizeti vissza a csekély előfizetési dijat a „Magyar Háziasszony" czimü háztartási hatilap kitünő s szakavatott tanácsai által, melyek a háztartás és gazdálkodás minden ágát felölelik. E lap azonkivül kellemes élvezetet is nyujt „Munka után" czimu szépirodalmi mellékletében és külön regénymellékletében, melyek egy év alatt egész kis könyvtárra való mulattató és élvezetes olvasmányt tartalmaznak, a legjobb iróktól közzétett regények elbeszélések, s. a. t. A „Magyar Háziasszony" előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadó hivatal (Budapesten, nagy korona-uteza 20. sz.) melyhez az előfizetések legczélszerübben postautalványon intézendők, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatvány számokkal. A legujabb szám szintén változatos tartalommal jelent meg.

—

— **A „Képes Családi Lapok"** 13. számának tartalma: Anyja lányn. (Regén, foly.) Mészáros Istvántól. — Egykor. (Költemény.) Lévay Sándortól. — Sadi Carnot. (Képhez.) — A régi kép. (Elbeszélés, foly.) Szarvas Mariskától. — Miczike. (Elbeszélés.) Brankovics Györgytős. — Gondolat töredék. — Divat. (Csevegés.) Elemértől. — Egy szerencsétlen flótás naplójából. Feleky Sándortól. — Képeinkhez. — Mindenféle Képeink: Sadi-Carnot. — Harc a jegesmedve és a föka közt. — Az utolsó garas. — Téli mulatság Melléklet: „Szökevények." (Regény, folyt.) V. Gaal Karolintól. II. 169—184. oldal. A borítékon: Saktalány. — Büvös ponttalány. — Heti-naptár. — Megfejtések. — Megfejtők névsorá. — Szerkesztői posta. — Hirdetések. Előfizethetni: Méhner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde-utkze 8. szám. Egész évre 6 frt.

NOVELLATÁR.

Pillanatnyi igazságok.

— Novella. —

M. VACANO L. után SZABADKA GYULA.

V.

Varázsrege.

Georgina lakására ment. A hazatérő népek benépesitették az utczát. Látta a zöld padokat a házak előtt, látta a rózsaszinüre bemázolt vendéglőt, melyben lakik s egyik ablakán egy emberfőt reája mosolyogni — Rafaelt! A folyosó alatt szolgája csacsogott a pinczérnővel, a vendéglősné barátságosan üdvözlé őt, a párolgó konyhából. A szobában, melybe lépett, végig futott egy meleg napsugár a padlón s onnan a falra s ketté vágott egy Materdolosa képet. Rafael a másik szobában ült az ablaknál, ki Georgina bejöttekor fölemelkedett, — rózsapiros, szőke csodaszép arczával üdvözlé őt.

Mindezt tudta még. De a legközelebbi pillanatban, midőn kezeit Rafael kezeiben érzé, nem tudott már mást, mint azt, hogy n e m s z e r e t i t ö b b é ő t, hogy s o h a s e m i s s z e r e t t e; érezte, hogy ezen ifju az ő számára többé semmi. Nem is tudott már többé szeretni — senkit sem: nemvolt szive, nem volt érzése. Mindezt csak most tudta, érezte, e világos, derült, száraz délelőtti órában.

De azért ugy mosolygott rá mint máskor is. Nem azért, hogy hazudjék, hanem szánalomból, vagy talán csupa szeréremből. Mikor elment, felsóhajtott s a pamlagra veté magát, hogy eszméljen. De álmélkodó, forgó gondolatai egyszerre csak elaludtak, sokáig feküdt a pamlagon, semmit sem gondolva.

*

Eranits Diomedes gróf keresztül utazott e községben és ugyanazon vendéglőben szállt két-három napi tartózkodásra, melyet Pigler asszony birt. Rafael éppen Georginánál volt, midőn a gróf ide érkezék. Diomedes gróf nem volt valami szép, hanem derék és még ifju erőben levő ember. Georgina felette szivesen fogadta öt: kitárt karokkal futott elébe és kétszer megesokoltatá magát. Azután bemutatta Rafaelnak. E két ur ugy társalgott egymással, a mint szokás akkor, mikor először, látják egymást: Igen udvariasan. Diomedes gróf lengyel öltözetet viselt, teste karcsu, arcza sovány, haja rövidre nyirott, tömött mogyoróbarna szakállal és tiszta szellemdus szemekkel birt.

Diomedes vigan, szabadon beszélt Georginával. De ez még gonoszabb: mert egykori kedvese volt neki, — gondolá Rafael. Georgina nagyon örült a gróf jöttének; sokszor eltért a beszéd tárgyától és pillanatnyi időig maradt az elmult emlékeken, melyeket Rafael sehogysem tudott megérteni.

Rafael azt vélte, hogy alkalmatlankodik és magát ajánlani akará. De nem engedték öt el, meg kellett várnia a theát. Azután távozott.

Diomedes gróf még Georginával maradt, hiszen ugyanazon házban lakott . . .

Midőn Rafael eltávozott, a nyitott ablakhoz lépett Georgina s kezeit Diomedes kezeibe tevé.

„Igy! — most magunkra vagyunk," mondá Georgina s mosolyára mosolygott.

„Nem ismeri ön e délczeg ifjút?" kérdé öt Diomedes gróf.

Georgina megijedt e kérdéstől. Azután sóhajtva mondá: „Nem!" — és elfordult tőle — gyorsan, nyugtalanúl babrált a nyakán csüngő fekete csörgős gyöngyeivel.

„És boldog ön mégis?" — kérdé Diomedes és mindketten a nyitott ablakhoz léptek, melyről a sötét hegyekre tekintettek. „Diomedes még most is nagyon szerethette öt, mert szavaiban nagyon nagy szivfájdalom volt észrevehető. Georgina hirtelen ránézett, aztán ismét kitekintett, hol a hold a fehér hullámzó ködön keresztül a homályos hegyekre veté ezüst sugarait.

„Nem tudom," mondá Georgina. „És ön? . . ."

Diomedes e szavakra elkomolyodott és a ködtől elfátyolozott hold halálsápadtan világitott arczára.

„Nagyon boldogtalan vagyok," mondá azután szomorúan.

„Oh!" hangzott teljes részvéttel Georgina ajkairól és kezeit ismét Diomedes kezeibe tevé:

„El kell beszélnie, Diomedes, hogy miért boldogtalan; Ön tudta azt, midőn elváltunk, hogy egymást nem szerettük, legalább nem úgy, hogy álmadoznánk egymásról, noha megigértük, hogy testvérnek hivjuk egymást. S mi megis tartottuk ezt. Leveleimben ezt mindig hűen láthatta. De mik a szavak a hangokhoz képest? — Most együtt vagyunk. Beszéljen hozzám."

„Igen! de nem itt. Az éj oly gyönyörű. Fél a hidegtől?"

„Nem; hiszen tudja, hogy sohasem vagyok beteg" mondá nevetve. „Magamra veszem kendőmet és megyünk."

S mentek a holdvilágos, ködös éjszakában; Georgina széles, vastag ezüstszürke kendőjébe burkolódzva, Diomedes gróf festői, sötét öltözetében, franczián megnyirt haján fekete sapkával, karonfogva gyorsan, mint két szökő regehős.

Gyönyörű szép út volt. Már elhagyák a községet és keskeny hegyi uton mentek fölfelé. Az égen világitott a teljes hold, de csak egy álom tündöklött a fehér felhőkön át. Az egész zajos, mig elfátyolozott, világossótét éj ugy feküdt itt, mint egy varázsrege, melyben e két ifju alak a hős. Diomedes elbeszélte neki, hogy ő reménytelenül szeret; s végre keserű, elfojtott, fájdalmas, halk hangon mondá: „Ne értsen engem félre Georgina! s ne tartsa boldogtalan szerelmemet az ön lemondásával és kétségbeesésével általam költött regének, vagy olyan igazságnak, melyet mi nagy urak magunknak szerezünk, mert másképen nem tudunk magunknak ez életben gondokat teremteni. Nem édesbúskomorság ez, mely az életet unalmasnak állitja elénk. A ki életében megtanulta ismerni az igazi fájdalmakat, az bizonyára nem fog magának mesterségesen fájdalmakat keresni, hogy barátjai előtt érdekelt legyen. Az én fájdalmam nem ilyen.

Megcsalt szerelmem miatt kétségbeestem és annyit szenvedtem Lotta miatt, hogy Istenhez fordultam és arra kértem öt, hogy vegye el gondolkodótehetségemet. Már éreztem mint nyujtja felém éles körmeit az őrület . . . . . ."

Georgina nem vigasztalta öt. Tudta ő, hogy az ily szerelmet vigasztalni nem lehet. Egymás mellett hallgatva léptek tovább.

„És ön, Georgina?" kérdé tovább Diomedes gróf.

„Oh! én?" mondá éles hangon Georgina, „én már őrült vagyok! . . . Ma délelőtt még nem voltam, de most őrült vagyok, őrült! Azt gondolom Diomedes — és ez borzasztó! — én, én egy haszontalan asszony vagyok! . . ."

„Georgina!"

„Képzelhet ön egy „lyaisont" egy lelkésszel! kérdé hirtelen áttérve erőltetett nevetéssel.

„Ah! ön egy lelkészt szeret, Georgina?"

„Éppen a fölött gondolkozom, hogy vajjon oly nagy bűn lenne-é ez? természetesen — egy egészen becsületes szerelmet; hisz ön ismer engem! De egy lysaisont . . . Őt arra birni, hogy az Istent elfelejtse, őt megigézni, vagy más ilyenfélét . . . nem tudom magam se hogyan; de szépnek kellene ennek lenni! . . . — Nagy bűn lenne ez?"

„Nem tudom, hogy vétek volna-e," mondá szomorúan Diomedes. „de azt tudom, hogy ön nem lesz boldog sohasem!"

„Gondolja ön?" kérdezé tünődve. „Én is azt gondolom." — Tovább akart menni, de nem tudott. Állva maradt és megfogta erősen öt kicsi kezeivel és szemeibe kiáltott: Vagy szeretem öt?"

„Ez valami ujság lenne önnél," mondá bánatosan — mosolygva.

A hold bágyadtan világitott a magasban a felhőkön keresztől, mintha milliószor távolabb lett volna tőlünk, mint máskor.

Visszafordultak, hogy haza menjenek.

„On egy valóságos goromba ember" mondá nevetve és ismét vig és beszédes lett. „Oh! de igaza van önnek. Én erkölcstelen vagyok, én erkölcstelen vagyok. Gúnyolódjék csak, gyalázzon csak! Bánjék ugy velem, mint egy emencipált hölgygyel, mert én, erkölcstelen vagyok, erkölcstelen! — Mégis sokszor azt vélem, hogy örömest lennék erkölcsös és hallgatag és örökké egyforma és hű egy lénynek kebelén. De — nincs szivem. Én vad vagyok, egészen vad! — — Hűség! Érti e szót? Tud ön hű lenni? . . .

„A hűség csak a sirnál lesz tökéletes," mondá Diomedes. „Tehát igy ne is éltem volna?" kérdé haragosan önmagától. „Önök férfiak a boldogtalan, az örökké tartó boldogtalan szerelemben valóban oly mesterek, hogy attól nem érhetetem önöket! Hangosan nevetett azután e ködös varázsregébe, a melytől kissé borzongott.

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZINHÁZ.

Vasárnap, január 1-én bérletszünetben
Rakodczay Pál jutalomjátékául

Harmadik Richard király.

Tragoedia 5 felvonásban, csataképekkel s egyébb látványokkal. — Irta: Shakespeare.

SZEMÉLYEK:

IV. Eduard angol király	—	—	—	Dombay
Erzsébet	—	—	—	Szöllősi Hermin
George	—	—	—	Palotay
Richard	—	—	—	Rakodczay
Margit	—	—	—	Szentesi Ilon
Anna	—	—	—	Dombayné
Buckingham	—	—	—	Kövi
Hastings	—	—	—	Andrássy
Stanley	—	—	—	Mihálka
Jork herczegné	—	—	—	Fábiánné

Kezdete 7 órakor.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

HIRDETÉSEK.

Mely cigaretta-papir a legjobb?

Ezen, minden czigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés már a kétségtelenebb módon bebözonyult. Nem üres reklám, hanem elsőrendű tudományos személyiségek által összehasonlitott vegyelemzések alapján a forgalomban előforduló jobb minőségű czigaretta-papirok között a

„Les derniéres Cartouches"

Braunstein Fréres gyárából.

PÁRIS,

65 Boulevard, Exelmans,

mint jóval könnyebb és legjobb czigarettapapir elismertetett. Mivel ez már többi közt dr. Pohl tanár által a bécsi vegytani egyetemen, dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegykisérleti állomás-főnöke által megállapitott 1887. julius hóban. Dr. Soyka Higienia-tanár által a prágai ném. egyetemen egészségügyi szempontból ujabb összehasonlító vegyelemzést a lehető legfényesebb eredmény koronázta a mennyiben a „Les derniéres Cartouches" czigarettapapir 28—74 %-al könnyebb és hogy a dohányfüsthez 28—77 %-al kevesebb idegen alkatrészt tartalmaz, mint a többi vegyelemzett papir. — Valódi csak azon papir, melynek ettiquettje mellékelt rajzhoz hasonló és Braunstein Fréres czéget viseli.

A gyár czigarettapapirjainak és czigarettahüvelyeinek nagyban elárusitása végett

BRAUNSTEIN FRÉRES

saját czége alatt Bécsben, II. ker. Negerlegasse 8. szám alatt raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb ilynemű czikket árusitó kereskedőknél. 9—50

Fontos

az étvágytalanság, gyönge emésztés, felbőfögés, gyomor- és bélhurut, nehéz lélegzés, májbaj, aranyér és egyéb a gyomortól származó betegségekben

szenvedőknek

FÁCZÁNYI ÁRMIN
gyógyszerész
Budapest, X. kerület, Kőbánya
által már másfél évtized óta készitett

magyar édes mustárja.

A fentebbi bajokban — bármily idültek — a legrövidebb idő alatt bámulatos eredményeket hoz létre, mit bizonyit ama rendkivül sok számu hálairat, melyekbe bárki beletekinthet. — Ára egy nagy üvegnek 1 frt, kis üvegnek 50 kr.

A csomagolási dij mérsékelt.

Tek. ur! A f. hó 5-én küldött 2 üveg mustár fogyatékban van. Az első üveget sem fogyasztotta el a nőm, már is igen nagy javulás állott be. Most már egy gyenge hét óta majdnem egészen jól érzi magát. Köhögése ritkán jön elő, a köpés könnyen felszakad és már semmit se szenved. Kérek még 4 üveget stb.

Sik-Abony, (u. p. D.-Szerdahely) 1887. dec. 16.

Matis Antal,
földbirtokos.

5—3

Mutatványszámokat ingyen és bérmentesen.

Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb hetilapja, a

Képes Családi Lapok

1888. év január hó 1-én 2—6

tizedik évfolyamának

második évnegyedébe lép. A „Képes Családi Lapok" mint társadalmi, szépirodalmi s ismeretterjesztő hetilap, eddig is megbecsülhetetlen szolgálatokat tett a magyar nemzeti közmüvelődésnek, mi azonban nemcsak kiváló tényezője a magyar irodalomnak, hanem nélkülözhetetlen barátja a magyar müvelt családoknak. Változatos, élénk s a legszigorúbb kritikát is kiálló olvasmányai: a legjelesebb magyar irók tollából erednek, s a külföldi irodalomból csak a színaranyat mutatja be az olvasó közönségnek. — A gondos, élénk szerkesztés, az izléses és diszes kiállitás, az eszme és érzelem nemesitő tartalma, a jó izlés, a legjelesebb külföldi lapok képeivel versenyző müvészi kivitelü képek: szellemi kincsé avatják minden számát.

A „Képes Családi Lapok" előfizetési ára: Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

Előfizetéseket elfogad minden hazai könyvkereskedés.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentesen küld a „Képes Családi Lapok kiadóhivatala, Budapesten, V. kerület, nagy korona-utcza 20. szám.

Hungária-kávé

tisztán használva pótolja a drága ázsiai kávét s egészségesnek, ugymint betegeknek feketén vagy tejjel vegyitve egyaránt kitünő tápeledel. Gyomor- és bélhurut, rosz emésztés, gyomortól eredő fejfájás, vérszegénység, elsavanyodás- és székrekedés ellen orvosi tapasztalatok és ajánlatok szerint legsikeresebb szernek van elismerve, továbbá

„Szalády-kávé"

uj pótkávé, azok részére, kik az ázsiai kávét nélkülözni nem tudják, ahhoz vegyitékül, kitünő kávé javitó pótszer, mely szép szint és kellemes zamatot kölcsönöz s a külföldi pótkávékat jóval fölülmulja.

Kapható a feltaláló: 8—12

Szalády Antalnál Budapest, Andrássy-út 87-ik szám és minden nevezetesebb füszerkereskedésben helyben és vidéken a meghatározott bolti árakon.

Zomborban: Weidinger S. és Zs. és Sztrilich Zsiga uraknál.

A müvelt magyar hölgyközönség számára ajánlatik:

I. „Magyar Háziasszony"

háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap. A magyar hölgyek ezen szaklapja nagy elterjedésnek örvend a társadalom minden rétegében. Képviseli a nők összes érdekeit, hasznos tanácsokat ad és kellemes szorakozást nyujt akkor, midőn a nő elvégezte házi teendőit. Irányа olyan, hogy a család minden tagja, a serdülő leány a fiatal menyecske, a szerető anya, a gondos háziasszony és az öreg anyóka egyaránt élvezettel olvashatják. A csinos kiállitásu lapnak előfizetési ára: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyed évre 1 50 kr.

Előfizetések a „Magyar Háziasszony" kiadó hivatalához intézendők és a hó bármely napjától elfogadtatnak.

A „Magyar Haziasszony" kiadóhivatala mutatványszámokat ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, kik ez iránt hozzá — legczélszerübben levelező lappal — fordulnak.

E szaklapnak egy magyar háznál sem szabadna hiányozni, mivel utmutatása szerint több száz forintot lehet a háztartásban megtakaritani.

A „Magyar Háziasszony"
kiadóhivatala Budapesten, Nagy-Korona-utcza 20. sz.

II. A magyar háziasszonyok naptára.

1888-ik évre a legtartalmasabb naptár. Ára füzve 1 frt, diszkötésben 2 frt, ajánlott küldéssel 20 krral több. Megrendelések legczélszerübben postautalvánnyal a „Magyar háziasszony" kiadó hivatalához: Budapesten, V. ker. nagykorona-utcza 20. sz. intézendők. 4—6

Több száz szobára folytonos készletben tartok

asztalos és kárpitos butort

a legegyszerübb kiviteltől a legfinomabb csakis szolid minőségben legolcsóbb gyári árak mellett

Steinbach Sándor

kárpitos, diszitő és butorgyáros
Budapest, Ferencz József-tér 6.
a láncziddal szemben az uj rendörségi palotával szemben.

Menyasszonyi kelengyéknél és nagyobbmervü berendezéseknél megfelelő engedmény. Különösen ajánlható: A kedvelt rugányos ágybetétek (egész ágyberendezés egy darabban) dija 12 frt. Ugyanez mint ottoman használható 14 frt, a hirneves garçon-támlányok (támlány-ágyak) 30 frt. saját szabadalmazott találmány.

Kivánatra raktáromban egyes butordarabjának eredeti fényképét megküldöm.

Figyelmeztetem a t. cz közönséget

óvakodni a fővárosban egy idő óta napfényre vergődött oly sokatigérő butorczégektől, mint asztalos társaságok és szövetkezetek valamint butorelárusitóktól magánlakásokon, állitólag uraságok elutazása (a lakás egyszersmind bérbeadása mellett) vagy egyéb okok miatt, melyek majdnem kivétel nélkül a t. cz. közönség ámitására és tévutra vezetésére szolgálnak: azon helyzetben vagyok, szolid gyártmányokat olcsóbban szállithatni, mint az itt megjelöltek csábitó eljárásuk daczára.

Képviselőségem: Zomborban, főuteza, a zombori takarékpénztárral szemben, **ADLER A.** kárpitos és butor-raktárosnál, kinél az összes butoraim **fényképei** valamint szövetmintáim megtekinthetők. 6—12